

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 28. október 2024
UST202409-020/R.K.
10.05.00

Efni: Ósk um umsögn - Kvíslatunguvirkjun í Strandabyggð

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 3. september sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um ofangreinda umhverfismatskýrslu vegna Kvíslatunguvirkjunar í Strandabyggð.

Framkvæmdarlýsing

Áætlað er að uppsett afl Kvíslatunguvirkjunar verði allt að 9,5 MW sem miðast við 2,85 m³/s virkjað rennsli og að orkuframleiðsla verði um 62 GWh/ári. Settir eru fram þrjú valkostir á útfærslu virkjunarinnar en ýtrasta útfærslan fyrir Kvíslatunguvirkjun er valkostur 3, sem felur einnig í sér virkjun á rennsli sem hleypt verður úr miðlunarlóni um veituskurð og í inntakslón. Með smávirksjuninni verður uppsett afl 9,9 MW. Kvíslatunguvirkjun felur í sér virkjun vatns sem nú fellur í Selá, að mestu um Þjóðbrókargil og í minna mæli um Svartagil og Afréttargil. Gert verður inntakslón þar sem Efri-Kotvötn eru nú og miðlunarlón þar sem Svartagilsvatn er (Svartagilsvatnslón). Frekara vatni verður veitt í miðlunarlónið af svæðum norðvestan við lónið, nefnt Svartagilsveita og Hraunaveita. Megin kvíslinni sem rennur í Þjóðbrókargil og afrennslinu frá Svartagilsvatnslóni þarf að veita um 1.000 m langan veituskurð í inntakslónið. Inntak verður í eystri Kotvatnastíflunni og þaðan verður lögð niðurgrafin þrýstipípa að stöðvarhúsi í Selárdal. Byggja þarf upp fyrirbyggjandi slóða inn Selárdalinn á um 4 km leið frá Geirmundarstöðum að stöðvarhúsi og leggja nýjan um 6 km langan uppbyggðan veg upp hlíðina frá stöðvarhúsi að inntaki, stíflustæðum og veituskurði í Efri-Kotvötn. Vegna framkvæmda við Svartagilsveitu og Hraunaveitu, verða gerðir slóðar sem jarðvinnutæki og breyttir jeppar komast eftir. Aðkomuslóði vestan Svartagilsvatns verður varanlegur til að nota við hugsanlegt viðhald eða viðgerðir á rekstrartíma. Áætluð heildarefnispörf vegna stíflumannvirkja, vegagerðar og annarra framkvæmda á svæðinu er 515.000 m³, en til stendur að nýta efni sem kemur úr uppgreftri til annarra framkvæmda innan framkvæmdasvæðisins.

Lög um stjórn vatnamála

Umhverfisstofnun bendir á að í 3. mgr. 28. gr. nr. 36/2011 um stjórn vatnamála segir: „Við afgreiðslu umsóknar um leyfi til nýtingar vatns og við aðra leyfisveitingu til framkvæmda á grundvelli vatnalaga, laga um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu og um leyfi á grundvelli skipulagslaga og laga um mannvirki skal leyfisveitandi tryggja að leyfið sé í samræmi við þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun“. Því er

mikilvægt að öll leyfi sem gefin eru út vegna framkvæmdarinnar séu í samræmi við lög um stjórn vatnamála.

Umhverfismarkmið vatnshlota eru lagalega bindandi sbr. 3. kafla laga um stjórn vatnamála nr. 36/2011 og reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun. Umhverfismarkmið eru skilgreind fyrir sérhverja vatnagerð og skulu yfirborðsvatnshlot vera með annað hvort mjög gott eða gott vistfræðilegt ástand og efnafræðilegt ástand skal vera gott. Ástand vatnshlota má ekki hnigna, hvorki tímabundið né varanlega. Fjallað er um umhverfismarkmið vatnshlota í töflu 9 í vatnaáætlun og koma umhverfismarkmið hvers vatnshlots fram í vatnavefsja stjórnar vatnamála (<https://vatnavefsja.vedur.is/>).

Umhverfisstofnun bendir jafnframt á að lög um stjórn vatnamála ná yfir allt vatn og því er mikilvægt að áhrif framkvæmda séu metin á allt vatn sem tengist framkvæmdinni, ekki eingöngu afmörkuð vatnshlot

Í umhverfismatsskýrslu kemur fram að framkvæmdin muni hafa áhrif á eftirtalin vatnshlot:

- Efri-Kotvötn (án vatnshlotsnúmers)
- Svartagilsvatn (nr. 101-998-L)
- Selá (nr. 101-129-R)
- Árkvísl í Þjóðbrókargili (nr. 101-433-R)
- Ófeigsfjarðarheiði (nr. 101-34-G)
- Mið-Vesturland og Strandir (nr. 101-307-G)

Samkvæmt skýrslunni lét framkvæmdaraðilinn framkvæma grunnrannsóknir á vatnalífi á framkvæmdasvæði Kvíslatunguvirkjunar. Í niðurstöðum um áhrif á vatnalíf er farið yfir möguleg áhrif framkvæmdarinnar eftir valkostum 1, 2 og 3. Valkostur 1 er talinn hafa nokkuð neikvæð til talsvert neikvæð áhrif á vatnalíf og að valkostir 2 og 3 eru taldir hafa talsvert neikvæð áhrif á vatnalíf. Umhverfisstofnun bendir á það að framkvæmdaraðili þarf að gera mat á áhrifum framkvæmdarinnar fyrir öll vatnshlot sem verða fyrir áhrifum vegna hennar beint eða óbeint. Meta þarf áhrifin á líffræðilega, eðlisefnafræðilega og vatnsformfræðilega gæðabætti fyrir yfirborðsvatnshlotin og magnstöðu og efnafræðilega gæðabætti fyrir grunnvatnshlotin. Meta þarf hvort framkvæmdin sé líkleg til að valda því að vatnshlotið nái ekki lögbundnum umhverfismarkmiðum. Mikilvægt er að gert sé grein fyrir núverandi vistfræðilegu ástandi vatnshlotanna sem verða fyrir áhrifum vegna framkvæmdanna í samræmi við lög um stjórn vatnamála.

Í áhrifamati þarf að skoða eftirfarandi:

- Skýra þarf tilganginn með áhrifamatinu þ.e. að það er unnið til að meta áhrif framkvæmdar á umhverfismarkmið vatnshlotanna og hvort hættu sé á að ástand þeirra rýrni miðað við núverandi stöðu.
- Fjalla um vatnshlotin sem um ræðir, stöðu þeirra (óflokkað/ flokkað?) og fleira ef þarf.

- Fjalla þarf bæði um vatnshlot sem verða fyrir beinum sem og óbeinum áhrifum vegna framkvæmdarinnar.
- Fjalla um alla viðeigandi gæðapætti í vatnshlotunum sem notaðir eru til ástandsflokkunar og hvernig framkvæmdin hefur áhrif á þá gæðapætti.
- Fjalla þarf um áhrif á vatnsformfræðilega gæðapætti og áhrif þeirra á líffræðilega- og eðlisefnafræðilega gæðapætti.
- Gera þarf áætlun um að staðfesta vistfræðilegt ástand samkvæmt lögum um stjórn vatnamála áður en framkvæmdir hefjast. Matið þarf að byggja á þeim gæðapáttum sem eru notaðir til ástandsflokkunar.
- Umfjöllun um hugsanlegar mótvægisáðgerðir til að bæta úr ástandi (ef það er hætta á því að ástand versni eða ef að vatnshlotið nær ekki umhverfismarkmiðum vegna framkvæmdarinnar) og hvort þær mótvægisáðgerðir dugi til að upphefja ástandið í fyrri stöðu.
- Fjalla um hvort að umhverfismarkmið munu nást eða ekki.

Meta þarf hvaða gæðapættir eru líklegir til að verða fyrir áhrifum umfram aðra t.d. áhrif á vatnsformfræðilega gæðapætti. Ef að framkvæmdin hefur þau áhrif að einhver þeirra gæðapátta sem verða fyrir áhrifum af framkvæmdinni fellur um ástandsflokk þá fellur vatnshlotið á umhverfismarkmiðum. Verði það niðurstaða áhrifamatsins er skoðað hvort hægt sé að sækja um heimild til undanþágu fyrir breytingu á vatnshlotinu skv. 18. gr. laga um stjórn vatnamála til Umhverfisstofnunar.

Umhverfisstofnun bendir á að fullunnið áhrifamat þarf að liggja fyrir áður en leyfi vegna framkvæmdanna eru tekin til skoðunar sbr. 3. mgr. 28. gr. nr. 36/2011 um stjórn vatnamála.

Í umhverfismatsskýrslu kemur fram að framkvæmdaraðili muni sækja um heimild til Umhverfisstofnunnar skv. 18. gr. laga um stjórn vatnamála til breytinga á vatnshlotunum sem virkjunin mun hafa áhrif á.

Þegar áhrifamat liggur fyrir og sótt er um undanþágu um breytingu á vatnshlotinu þarf einnig að sýna fram á að eftirfarandi skilyrði sem sett eru fram í 2. mgr. 18.gr. séu uppfyllt.

- a. gripið sé til allra ráðstafana sem raunhæfar teljast til að draga úr skaðlegum áhrifum á ástand vatnshlots,*
- b. tilgangur framkvæmdanna eða umsvifanna vega þyngra vegna almannaheilla og/eða ávinnings fyrir heilsu og öryggi manna eða fyrir sjálfbæra þróun en ávinningur af því að umhverfismarkmið náist,*
- c. tilgangi framkvæmdanna eða umsvifanna verður ekki með góðu móti náð með umhverfisvænni leiðum vegna tæknilegra erfiðleika eða óhóflegs kostnaðar.*

Að öðru leiti er bent á að fá frekari leiðbeiningar frá Umhverfisstofnun vegna hugsanlegrar heimildar stofnunarinnar vegna 18. gr. laga um stjórn vatnamála ef niðurstöður áhrifamatsins leiðir í ljós að umhverfismarkmið vatnshlota nást ekki.

Efnistaka

Í kafla 6.9.2 í umhverfismatsskýrslunni er fjallað um efnistöku. Efnistaka mun að mestu fara fram innan fyrirhugaðra lónstæða en einnig í frágenginni námu í landi Byrgisholts og á áreyrum neðan við Þjóðbrókargil. Að mati Umhverfisstofnunar þarf að gera mun ítarlegri grein fyrir umfangi efnistökkunnar og afmarka betur efnistökusvæði og dýptina á þeim. Þá sérstaklega á áreyrunum og í aflögðu námunni. Þessari umfjöllun til stuðnings hefði mátt gera nákvæmari kort af efnistökusvæðunum og æskilegt hefði verið að ítarlegri rannsóknir/kannanir á hentugleika efnis á svæðinu hefðu farið fram áður en ákveðið var að nýta umrædd svæði til efnistöku.

Umhverfisstofnun bendir á að efnistaka í á getur valdið hnignun á vistfræðilegu ástandi vatnshlotsins. Fjarlæging á efni (set og möl) úr straumvatnshlotum með tilheyrandi raski getur haft neikvæð áhrif á vatnsformfræðilega gæðapætti (t.d. rennsli, dýpi, botngerð, samfellu eða svifaur) og þar af leiðandi neikvæð áhrif á líffræðilega og eðlisefnafræðilega gæðapætti, bæði staðbundið og neðar í vatnshlotum, t.d. á hryggleysingja og fiska og getur einnig aukið gruggmyndun neðar í farvegi. Eins og fram hefur komið þá þarf að gera áhrifamat samkvæmt lögum um stjórn vatnamála vegna framkvæmdarinnar og þarf því að gera grein fyrir áhrifum efnistöku í straumvatninu í því áhrifamati.

Þar sem svæðið sem tillagan nær til er tiltölulega óraskað leggur Umhverfisstofnun það til að rask á svæðinu verði í lágmarki og við framkvæmdir svo sem vegaframkvæmdir, stíflugerð og uppgröft á húsgrunnum verði gróðurtorfur lagðar til hliðar þegar það á við og þeim komið fyrir á yfirborði í lok frágangs til að draga úr neikvæðum áhrifum á gróður. Stofnunin bendir á að greinargóðar leiðbeiningar um frágang raskaðra svæða má finna inni á vefsíðunni www.namur.is. Umhverfisstofnun vekur jafnframt athygli á að umferð vinnuvéla í og við ár eykur hættu á mengunarslysum.

Sérstök vernd náttúruverndarlaga

Umhverfisstofnun bendir á að fossar njóta sérstakrar verndar samkvæmt b.lið 2. mgr í 61. gr laga nr. 60/2013 um náttúruvernd en þar segir vernda skuli fossa og nánasta umhverfi þeirra að því leyti að sýn að þeim spillist ekki. Í umfjöllun í skýrslunni kemur fram að fossa sé að finna í kvíslinni sem rennur um Þjóðbrókargil.

Umhverfisstofnun vill vekja athygli á að markmið laga nr. 33/2019 um skóga og skógrækt er að vernda náttúruskóga landsins og stuðla að aukinni útbreiðslu þeirra. Náttúruskógur er skilgreindur skv. lögnum þar sem land, a.m.k. 0,5 ha að flatarmáli, þar sem sjálfsánar, innlendar trjategundir, þ.e. ilmbjörk, reyniviður, blæösp, gulvíðir eða loðvíðir, eru ríkjandi og ná a.m.k. tveggja metra hæð fullvaxnar og a.m.k. 10% krónuþekju.

Umhverfisstofnun bendir á að Land og skógur hefur það hlutverk að skilgreina og kortleggja náttúrulega birkiskóga sem falla undir 61. gr. náttúruverndarlaga.

Í 61. gr. laganna er kveðið á um sérstaka vernd þeirra vistkerfa og jarðminja sem taldar eru upp í 1. mgr. og 2. mgr. sama ákvæðis. Samkvæmt 3. mgr. ákvæðisins ber að forðast röskun þeirra náttúrufyrirbæra, sem undir greinina falla, nema brýna nauðsyn beri til og ljóst að aðrir kostir séu ekki fyrir hendi. Í greinargerð með frumvarpi til laga um náttúruvernd er með

orðalaginu „brýn nauðsyn“ lögð áhersla á að einungis mjög ríkir hagsmunir geti réttlætt röskun og þá fyrst og fremst brýnir almannahagsmunir.

Umhverfisstofnun bendir á að framkvæmdin gerir ráð fyrir röskun á náttúruþyrifbærnum og rökstyðja þurfi þá ákvörðun, tilgreina hvaða brýnu almannahagsmunir réttlæti röskunina og gera grein fyrir öðrum kostum sem skoðaðir hafa verið sem mögulegir valkostir við útfærslu framkvæmdarinnar og ástæðum þess að þeir urðu ekki fyrir valinu.

Jafnframt bendir Umhverfisstofnun á að votlendi njóta sérstakrar verndar samkvæmt a.lið 1. mgr í 61. gr laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Í skýrslunni kemur fram að allir valkostir framkvæmdarinnar muni raska votlendi sem nýtur sérstakrar verndar skv. áður nefndum lögum.

Umhverfisstofnun bendir á að þar sem framkvæmdin gerir ráð fyrir röskun á votlendi þurfi að rökstyðja þá ákvörðun og gera grein fyrir öðrum kostum sem skoðaðir hafa verið sem mögulegir valkostir við útfærslu framkvæmdarinnar og ástæðum þess að þeir urðu ekki fyrir valinu.

Umhverfisstofnun vill jafnframt koma því á framfæri að vegagerð getur valdið fyrirstöðu og þurrkáhřifum.

Friðun æðplanta, mosa og fléttna

Í viðauka við umhverfismatsskýrsluna kemur fram að gerð var úttekt á gróðufari á áhrifasvæði framkvæmdarinnar af Náttúrustofu Vestfjarða. Við rannóknirnar var einungis leitað að friðuðum æðplöntum, en engar slíkar fundust á svæðinu. Að mati Umhverfisstofnunar hefði átt að gera úttekt á öllum friðuðum plöntum, ekki einungis æðplöntum líkt og tekið er fram í umfjöllum um gróðurfur. Umhverfisstofnun beinir því til framkvæmdaraðila að klára úttektina og gera grein fyrir því hvort að á áhrifasvæði framkvæmdarinnar finnist friðaðar fléttur og mosar.

Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt auglýsingu nr. 1385/2021¹ um friðun æðplantna, mosa og fléttna njóta tegundir sem þar eru upptaldar verndar í samræmi við 1. mgr. 56. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Í 57. gr. náttúruverndarlaga er fjallað um réttaráhrif friðunar. Þar kemur meðal annars fram að öllum er skylt að sýna sérstaka aðgæslu og forðast að raska svæðum þar sem friðað vistkerfi eða friðaða vistgerð er að finna, skaða friðaðar tegundir eða raska búsvæðum þeirra. Markmið friðunarinnar er að vernda og viðhalda fágætum æðplöntum, mosum og fléttum og náttúrulegu gróðurfari og varðveita líffræðilega fjölbreytni í náttúru landsins. Forsendur fyrir friðun æðplantna, mosa og fléttna eru hversu sjaldgæfar þær eru, takmörkuð útbreiðsla þeirra, fáir vaxtarstaðir, mikilvægi þeirra fyrir líffræðilega fjölbreytni landsins og staða þeirra á valista íslenskra planta.

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að ofangreint komi fram í umfjölluninni. Auk þess bendir stofnunin á að nauðsynlegt er í samræmi við 8. gr. og 9. gr. náttúruverndarlaga nr. 60/2013 að farið sé í rannsóknir á svæðinu og allar friðaðar plöntur kortlagðar, en skv. 8. gr. náttúruverndarlaga skulu ákvarðanir stjórnvalda sem varða náttúruna byggjast, eins og

¹ <https://ust.is/library/sida/Nattura/Pl%c3%b6ntufri%c3%b0un.pdf>

kostur er, á vísindalegri þekkingu á verndarstöðu og stofnstærð tegunda, útbreiðslu og verndarstöðu vistgerða og vistkerfa. Þá skal og tekið mið af því hver áhrif ákvörðunarinnar muni verða á þessa þætti. Í 9. gr. náttúruverndarlaga er tekið fram að ef hætta er á alvarlegum eða óafturkræfum náttúruspjöllum skal skorti á vísindalegri þekkingu ekki beitt sem rökum til að fresta eða láta hjá líða að grípa til skilvirkra aðgerða sem geta komið í veg fyrir spjöllin eða dregið úr þeim. Þá ber að meta áhrif á náttúru svæðis út frá heildarálagi sem á svæðinu er eða það kann að verða fyrir, sbr. 10. gr. laganna.

Í 7. gr. auglýsingarinnar segir að við töku hvers kyns ákvarðana, sem áhrif geta haft á friðaðar tegundir æðplantna, mosa og fléttna, skulu stjórnvöld sýna sérstaka aðgát svo ekki verði gengið gegn markmiðum friðunarinnar, sem nefnd eru hér að ofan. Leita skal umsagnar Náttúrufræðistofnunar Íslands, Umhverfisstofnunar og viðkomandi náttúruverndarnefndar áður en tekin er ákvörðun um framkvæmd sem felur í sér röskun friðaðra tegunda æðplantna, mosa og fléttna. Umsögn þessi uppfyllir ekki umsagnarskyldu skv. 7. gr. auglýsingarinnar, sbr. 57. gr. náttúruverndarlaga. Því er nauðsynlegt fyrir sveitarfélagið að óska umsagnar stofnunarinnar á síðari stigum áður en veitt er leyfi vegna umræddra framkvæmda.

Umhverfisstofnun bendir á að ef friðuðum plöntum er raskað er nauðsynlegt að flytja plönturnar á aðra staði, jafnvel þar sem hinar friðuðu tegundir er að finna, byggja þær upp og vernda í samráði við Náttúrufræðistofnun Íslands.

Óbyggð víðerni

Í skýrslunni kemur fram að víðerni hafa ekki verið friðlýst eins og heimilt er skv. 46. gr. laga um náttúruvernd en landsskipulagsstefna kveður á um að við skipulagsgerð sveitarfélaga verði þess gætt að mannvirki og umferð um hálendið skerði víðerni og önnur sérkenni og náttúrugæði hálendisins sem minnst. Auk þess segir í skýrslunni að umrædd lagagrein sé hins vegar opin fyrir túlkun og því ekki að fullu ljóst hvers konar mannvirki verða til þess að víðerni skerðist.

Umhverfisstofnun vill vekja athygli á að friðlýsingarflokkurinn óbyggð víðerni samsvarar flokki Ib, óbyggðir (e. wilderness area), í flokkunarkerfi IUCN. Til flokks Ib teljast svæði sem venjulega eru stór og bera jafnan óveruleg sýnileg ummerki um umsvif mannsins. Þar er ekki varanleg eða umtalsverð búseta og verndun og stjórnun svæðanna miðar að því að varðveita náttúrulegt ástand þeirra.

Við túlkun á hugtakinu óbyggð víðerni ber að líta til 19. töluliður 5. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, sbr. og 1. gr. laga nr. 43/2020.

Með 1. gr. laga nr. 43/2020 var gerð breyting á skilgreiningu hugtaksins óbyggð víðerni á þann veg að orðunum „að jafnaði“ var bætt framan við orðin í a.m.k. 5 km fjarlægð frá mannvirkjum. Skilgreiningin á hugtakinu óbyggð víðerni í 19. tölulið 5. gr. laga nr. 60/2013 er eftirleiðis svohljóðandi:

Óbyggð víðerni: Svæði í óbyggðum sem er að jafnaði a.m.k. 25 km að stærð eða þannig að hægt sé að njóta þar einveru og náttúrunnar án truflunar af mannvirkjum eða umferð vélknúinna farartækja og að jafnaði í a.m.k. 5 km fjarlægð frá mannvirkjum og öðrum

tæknilegum ummerkjum, svo sem raflínum, orkuverum, miðlunarlónum og uppbyggðum vegum.

Í greinargerðinni með frumvarpinu, sem varð að lögum, nr. 43/2020 kemur m.a. fram að upplifun víðerna er mikilvægur hluti af hugtakinu og sérstaklega er áréttað að meginforsenda þess að unnt sé að friðlýsa svæði sem óbyggt víðerni sé ávallt sú að afar lítil ummerki um athafnir manna séu innan viðkomandi svæðis.

Varðandi ástæðu breytingarinnar á skilgreiningunni, þá segir í greinargerðinni að eins og ákvæðið var orðað áður gátu mannvirki og önnur tæknileg ummerki í allt að 5 km fjarlægð í einum firði/dal komið í veg fyrir að svæði í næsta firði/dal gæti verið skilgreint sem óbyggt víðerni, þrátt fyrir að landfræðilegar aðstæður væru þannig að mannvirkið sæist ekki frá hinu óbyggða víðerni.

Fjarlægðarmörkin tóku enda mið af loftlínum en ekki landfræðilegum aðstæðum.

Umhverfisstofnun bendir á að eftir breytinguna á skilgreiningu hugtaksins „óbyggt víðerni“ er nú mögulegt að taka tillit til landfræðilegra aðstæðna við skilgreiningu á óbyggðum víðernum, þ.e. nú geta mannvirki verið innan 5 km fjarlægðar frá mörkum óbyggðs víðernis, svo framarlega sem þau hafi ekki áhrif á verndargildi þess. Breytingunni er m.ö.o. ætlað að hafa þau áhrif að hægt sé að friðlýsa svæði sem uppfyllir öll skilyrði sem óbyggt víðerni þótt mannvirki séu til staðar í innan við 5 km fjarlægð frá mörkum svæðisins. Það þarf að meta í hverju tilviki fyrir sig hvort mannvirki, sem er utan fyrirhugaðs friðlýsts svæðis en innan fjarlægðarmarka, hafi áhrif á flokkun þess í viðkomandi friðlýsingarflokk. Ef svo er þá er ljóst að meginforsenda þess að flokka svæði sem óbyggt víðerni er ekki uppfyllt og kemur sá friðlýsingarflokkur ekki til greina fyrir viðkomandi svæði. Ef mannvirkið hefur hins vegar engin áhrif á svæðið sem fyrirhugað er að friðlýsa er hægt að rökstyðja flokkun þess sem óbyggt víðerni þó svo að umrætt mannvirki sé ekki í a.m.k. 5 km fjarlægð frá mörkum svæðisins.

Það athugist að í nágildandi lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd, með síðari breytingum, er ekki gerður greinarmunur á gerð mannvirkja að öðru leyti en því hver áhrif þeirra eru á verndargildi hins óbyggða víðernis. Eins og áður segir er upplifun mikilvægur hluti hugtaksins og í verndargildi óbyggðra víðerna felst því ekki einungis að ummerkja mannsins skuli gæta lítið sem ekkert og að náttúran skuli fá að þróast án álags af mannlegum umsvifum heldur felst verndargildið jafnframt í því að fólk, bæði núlifandi sem og komandi kynslóðir, geti notið þar einveru og náttúrunnar án truflunar af mannvirkjum eða umferð vélknúinna farartækja, sbr. 46. gr. náttúruverndarlaganna.

Virðingarfyllst,

Ríkey Kjartansdóttir

sérfræðingur

Rakel Sæmundsdóttir

sérfræðingur